

Η ΩΡΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΟ 2018

Στρασβούργο, 12 Σεπτεμβρίου 2018

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΑΔΗΡΙΤΗ ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΔΡΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗ

Κύριε πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Μερικές φορές η Ιστορία προχωρά με βήματα διακριτικά και μετρημένα και αποσύρεται γρήγορα.

Αυτό συμβαίνει με το έργο μιας Επιτροπής η οποία έχει στη διάθεσή της μονάχα μία πενταετία για ν' αλλάξει τη ροή των πραγμάτων οριστικά.

Η παρούσα Επιτροπή είναι ένα επεισόδιο, μια σύντομη στιγμή στη μακρά ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ώρα του τελικού απολογισμού της Επιτροπής της οποίας προϊστάμαι δεν έχει έρθει ακόμη.

Επομένως, δεν πρόκειται να σας παρουσιάσω σήμερα μια έκθεση πεπραγμένων της τελευταίας τετραετίας.

Αντιθέτως, σας διαβεβαιώνω ότι **οι εργασίες μας θα συνεχιστούν τους επόμενους δώδεκα μήνες, προκειμένου να κάνουμε την ατελή Ευρωπαϊκή Ένωση μια Ένωση που θα είναι κάθε μέρα και πιο τέλεια.**

Απομένουν στόχοι που δεν έχουν υλοποιηθεί, και ακριβώς γι' αυτούς θα ήθελα να σας μιλήσω σήμερα.

Ούτε αυτοέπαινοι. Ούτε κομπασμοί. Μόνο σεμνότητα και δουλειά: αυτή είναι η στάση που θα τηρήσει η Επιτροπή· αυτό είναι το πρόγραμμά μας για τους επόμενους μήνες.

Μερικές φορές η Ιστορία —η Ιστορία με την πραγματική έννοια του όρου— εισβάλλει στη ζωή των εθνών απροειδοποίητα και αργεί να αποχωρήσει από αυτήν.

Αυτό συνέβη το 1914, όταν ξέσπασε ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος, που κατέλαβε την ευρωπαϊκή ήπειρο εξαπίνης. Γιατί ποιος θα μπορούσε να φανταστεί μια τέτοια εξέλιξη το 1913, μια χρονιά τόσο φωτεινή, ήρεμη, ειρηνική και αισιόδοξη;

Το 1913 οι Ευρωπαίοι περίμεναν πως θα ζούσαν διαρκώς σε συνθήκες ειρήνης. Κι όμως, μόλις την επόμενη χρονιά εξαπλώνεται στην Ευρώπη ένας αδελφοκτόνος πόλεμος.

Αν αναφέρομαι σ' εκείνη την περίοδο δεν το κάνω επειδή πιστεύω ότι βρισκόμαστε στο χείλος μιας νέας καταστροφής.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι εγγυητής της ειρήνης. Θα πρέπει να είμαστε ευτυχείς που ζούμε σε μια ήπειρο ειρήνης, μια ήπειρο που ζει ειρηνικά χάρη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα πρέπει να δείξουμε μεγαλύτερο σεβασμό στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να μην κηλιδώνουμε την εικόνα της, να προασπίζουμε την ιδιοσυστασία μας και τον τρόπο ζωής μας.

Θα πρέπει να ενστερνιστούμε τον πατριωτισμό που δεν στρέφεται κατά των άλλων. Θα πρέπει να αποκηρύξουμε τον υπερεκτιμημένο εθνικισμό που απορρίπτει και απεχθάνεται τους άλλους, που καταστρέφει, που αναζητεί ενόχους αντί να αναζητεί λύσεις οι οποίες θα μας επιτρέψουν να συμβιώσουμε καλύτερα.

Το ιδρυτικό σύμφωνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης —«ποτέ πια πόλεμος»— εξακολουθεί να αποτελεί επιτακτική απαίτηση· ένα αναπόδραστο καθήκον επαγρύπνησης για ό,τι συμβαίνει τόσο στα του οίκου μας όσο και γύρω μας.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΑΣ ΤΟ 2018

ΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΚΑΡΠΟΦΟΡΟΥΝ

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Ποια είναι η κατάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα, εν έτει 2018;

Δέκα χρόνια μετά τη Lehman Brothers, η Ευρώπη έχει αφήσει για τα καλά πίσω της την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση που έφτασε σ' εμάς από αλλού και μας έπληξε μ' έναν, πολύ συχνά, βίαιο τρόπο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση σημειώνει μεγέθυνση για 21 συναπτά τρίμηνα.

Η απασχόληση αναθερμαίνεται, με τη δημιουργία σχεδόν 12 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας από το 2014 και μετά — 12 εκατομμύρια θέσεις εργασίας είναι ένας αριθμός μεγαλύτερος από τον πληθυσμό του Βελγίου.

Ποτέ άλλοτε στο παρελθόν δεν απασχολούνταν στην Ευρώπη τόσο πολλά άτομα: 239 εκατομμύρια άνδρες και γυναίκες.

Η ανεργία των νέων ανέρχεται στο 14,8 %. Το ποσοστό αυτό παραμένει υπερβολικά υψηλό, αλλά βρίσκεται στο χαμηλότερο επίπεδο του από το 2000.

Οι επενδύσεις επιστρέφουν στην Ευρώπη, κυρίως χάρη στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων —το οποίο ορισμένοι, διαρκώς λιγότεροι, εξακολουθούν να ονομάζουν «Σχέδιο Γιούνκερ»— που δρομολόγησε δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις ύψους 335 δισ. ευρώ. **Βρισκόμαστε καθ' οδόν προς την επίτευξη ποσού 400 δισ. ευρώ.**

Κι έπειτα είναι και η Ελλάδα: ύστερα από επώδυνα —πρέπει να το αναγνωρίσουμε— χρόνια, πρωτόγνωρα κοινωνικά προβλήματα, αλλά και εξίσου πρωτόγνωρη αλληλεγγύη, η Ελλάδα κατάφερε να ολοκληρώσει το πρόγραμμά της και να σταθεί στα πόδια της. **Συγχαίρω τον λαό της Ελλάδας για τις τιτάνιες προσπάθειές του, προσπάθειες που οι άλλοι Ευρωπαίοι εξακολουθούν να υποτιμούν.** Πάντοτε υπερασπίστηκα την Ελλάδα, την αξιοπρέπειά

της, τον ρόλο της στην Ευρώπη και, ειδικότερα, την παραμονή της στην ευρωζώνη. Και παραμένω περήφανος γι' αυτήν.

Η Ευρώπη διατράνωσε εκ νέου ότι αποτελεί εμπορική δύναμη. Το γεγονός ότι αποτελεί παγκόσμια εμπορική δύναμη απλώς αποδεικνύει την αναγκαιότητα κοινής άσκησης της κυριαρχίας που έχει το κάθε κράτος μέλος. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει συνάψει εμπορικές συμφωνίες με 70 χώρες. Μαζί αντιπροσωπεύουμε το 40 % του παγκόσμιου ΑΕΠ. Οι συμφωνίες αυτές —που πολύ συχνά, αλλά αδίκως, αμφισβητούνται— μας βοηθούν να εξάγουμε στα άλλα μέρη του κόσμου τα υψηλά ευρωπαϊκά πρότυπα όσον αφορά την ασφάλεια των τροφίμων, τα εργασιακά δικαιώματα, το περιβάλλον και τα δικαιώματα των καταναλωτών.

Όταν, τον περασμένο Ιούλιο, εν μέσω μιας επικίνδυνης περιόδου διεθνών εντάσεων, επισκέφθηκα σε διάστημα μόλις μίας εβδομάδας το Πεκίνο, το Τόκιο και την Ουάσιγκτον, ήμουν σε θέση να μιλήσω, ως πρόεδρος της Επιτροπής, εξ ονόματος της μεγαλύτερης ενιαίας αγοράς στον κόσμο. Εξ ονόματος μιας Ένωσης στην οποία αντιστοιχεί το ένα πέμπτο της παγκόσμιας οικονομίας. Μιας

Ένωσης διατεθειμένης να υπερασπίζεται τις αξίες και τα συμφέροντά της. Παρουσίασα την Ευρώπη ως μια ήπειρο ανοικτή αλλά όχι ανοχύρωτη.

Με όπλο την ευρωπαϊκή ενότητα, την οποία είχα την ευκαιρία να προβάλω καταρχήν και καταλεπτώς, μπόρεσα να κάνω τη φωνή της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ακουστεί, ώστε να επιτύχω απτά αποτελέσματα για τους πολίτες μας και τις επιχειρήσεις μας.

Εμείς οι Ευρωπαίοι, ενωμένοι, γίναμε, ως Ένωση, μια υπολογίσιμη δύναμη. Στην Ουάσιγκτον μίλησα εξ ονόματος της Ευρώπης. Ορισμένοι χαρακτηρίζουν τη συμφωνία που κατάφερα να κλείσω μετά το πέρας των διαπραγματεύσεων με τον πρόεδρο Τραμπ ως έκπληξη. Δεν επρόκειτο όμως για έκπληξη, αφού η Ευρώπη κατάφερε να μιλήσει με μία φωνή.

Η Ευρώπη, εκεί όπου είναι αναγκαίο, πρέπει να ενεργεί ενιαία, σαν ένας άνθρωπος.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΥΘΥΝΗ

Το αποδείξαμε όταν εξακολουθήσαμε να υπερασπιζόμαστε τη συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα, επειδή εμείς οι Ευρωπαίοι **θέλουμε να κληροδοτήσουμε έναν καθαρότερο πλανήτη στις επόμενες γενιές**. Συμμερίζομαι την ανάλυση του αρμόδιου επιτρόπου μας για θέματα ενέργειας όσον αφορά τους στόχους για μείωση των εκπομπών CO₂ έως το 2030. Η ανάλυσή του είναι επιστημονικά ακριβής και πολιτικά αναγκαία.

Η ξηρασία του φετινού καλοκαιριού υπενθύμισε με βίαιο όσο και αναμφισβήτητο τρόπο —και όχι μόνο στους αγρότες— τη σημασία που έχουν οι προσπάθειές μας αυτές για να διαφυλάξουμε το μέλλον των επόμενων γενεών. Δεν είναι δυνατόν να είμαστε αντιμέτωποι με μια πρόκληση που βρίσκεται μπροστά στα μάτια μας κι εμείς να κοιτάζουμε αλλού. Εμείς, η Επιτροπή, και εσείς, το Κοινοβούλιο, πρέπει να έχουμε το βλέμμα μας στραμμένο προς το μέλλον.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Ο κόσμος, που γυρίζει ακατάπαυστα, έχει γίνει πιο ευμετάβλητος από ποτέ. Οι εξωτερικές προκλήσεις με τις οποίες καλείται να αναμετρηθεί η ήπειρός μας πολλαπλασιάζονται μέρα με την ημέρα.

Επομένως, δεν μπορούμε να χαλαρώσουμε, ούτε για μια στιγμή, τις προσπάθειές μας για την οικοδόμηση μιας πιο ενωμένης Ευρώπης.

Η Ευρώπη μπορεί να εξάγει σταθερότητα, όπως κάναμε με τις διαδοχικές διευρύνσεις της Ένωσής μας — οι οποίες, στα δικά μου μάτια, είναι και παραμένουν επιτυχίες, γιατί καταφέραμε να συμφιλιώσουμε την ευρωπαϊκή γεωγραφία και ιστορία. Όμως, θα πρέπει να καταβάλλουμε ακόμη περισσότερες προσπάθειες. **Πρέπει να καθορίσουμε αμετάκλητα τη στάση που θα τηρήσουμε έναντι των Δυτικών Βαλκανίων.** Διαφορετικά, άλλοι θα αναλάβουν να διαμορφώσουν την άμεση γειτονία μας.

Ας κοιτάξουμε, όμως, και γύρω μας. Αυτό που συμβαίνει τώρα στο Ιντλίμπ της Συρίας πρέπει να μας απασχολήσει όλους μας έντονα και άμεσα. **Δεν μπορούμε να παραμείνουμε βουβοί μπροστά σε**

μια επικείμενη ανθρωπιστική καταστροφή, η οποία είναι, ουσιαστικά, μια προαναγγελθείσα καταστροφή.

Η συριακή σύγκρουση δείχνει ανάγλυφα πώς η διεθνής τάξη, την οποία απολαμβάνουν οι Ευρωπαίοι από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά, τίθεται διαρκώς περισσότερο υπό αμφισβήτηση.

Εξάλλου, στον σημερινό κόσμο, η Ευρώπη δεν μπορεί πλέον να είναι σίγουρη ότι οι υποσχέσεις που δόθηκαν χθες θα ισχύουν και αύριο.

Οι συμμαχίες του χθες μπορεί να μην είναι πλέον οι συμμαχίες του αύριο.

Η ΩΡΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ

Κυρίες και κύριοι,

Ο κόσμος σήμερα χρειάζεται μια ισχυρή και ενωμένη Ευρώπη.

Μια Ευρώπη η οποία να επιδιώκει ειρήνη, εμπορικές συμφωνίες και σταθερές νομισματικές σχέσεις, και ας έχουν οι άλλοι, μερικές φορές, την τάση να επιλέγουν εμπορικούς, ακόμα και νομισματικούς πολέμους. Μάλιστα, δεν είμαι θιασώτης της μονομέρειας που αδιαφορεί για τις προσδοκίες και τις ελπίδες των άλλων. **Θα παραμείνω πάντα υπέρμαχος της πολυμέρειας.**

Εάν η Ευρώπη συνειδητοποιούσε καλύτερα την πολιτική, οικονομική και στρατιωτική ισχύ των εθνών της, θα μπορούσαμε να πάψουμε να είμαστε αποκλειστικά ένας παγκόσμιος χρηματοδότης —ιδιότητα την οποία, πάντως, θέλουμε να διατηρήσουμε. **Πρέπει να γίνουμε ακόμη περισσότερο παγκόσμιος παράγοντας.** Ναι, είμαστε *global payers*, αλλά οφείλουμε να είμαστε και *global players*.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, ήδη το 2014, και παρά τη σθεναρή αντίσταση που προβλήθηκε τότε, επανεκκίνησα το σχέδιο για μια Ευρωπαϊκή Αμυντική Ένωση. Και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, τους προσεχείς μήνες, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να εργάζεται προκειμένου το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας και η μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία για την άμυνα να καταστούν πλήρως λειτουργικά. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να γίνει μια —σημαντική για εμένα— διευκρίνιση: δεν επιδιώκουμε τη στρατιωτικοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θέλουμε απλώς να γίνουμε πιο υπεύθυνοι και πιο ανεξάρτητοι.

Γιατί μόνο μια Ευρώπη που είναι ισχυρή και ενωμένη μπορεί να προστατεύσει τους πολίτες μας από τις εσωτερικές και τις εξωτερικές απειλές — από την τρομοκρατία μέχρι την κλιματική αλλαγή.

Μόνο μια Ευρώπη που είναι ισχυρή και ενωμένη μπορεί να διατηρήσει τις θέσεις εργασίας σ' έναν κόσμο ανοιχτό και διασυνδεδεμένο.

Μόνο μια Ευρώπη που είναι ισχυρή και ενωμένη μπορεί να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της παγκόσμιας ψηφιοποίησης.

Εμείς οι Ευρωπαίοι, ακριβώς επειδή είμαστε η μεγαλύτερη ενιαία αγορά στον κόσμο, μπορούμε να καθιερώνουμε πρότυπα όσον αφορά τα μαζικά δεδομένα, την τεχνητή νοημοσύνη και τον αυτοματισμό, προασπίζοντας παράλληλα τις αξίες μας, τα δικαιώματα και την ατομικότητα των πολιτών μας. Και μπορούμε να το πράξουμε, αν είμαστε ενωμένοι.

Μια Ευρώπη ισχυρή και ενωμένη δίνει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη της να μεγαλουργούν. Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Galileo είναι εκείνο που διατηρεί σήμερα την Ευρώπη στον αγώνα για την κατάκτηση του διαστήματος. Κανένα κράτος μέλος δεν θα μπορούσε να στείλει σε τροχιά 26 δορυφόρους, οι οποίοι ωφελούν ήδη σήμερα 400 εκατομμύρια χρήστες παγκοσμίως. Κανένα κράτος μέλος δεν θα μπορούσε να τα είχε καταφέρει μόνο του. Ναι, το Galileo είναι μια επιτυχία πρωτίστως, αν όχι αποκλειστικά, ευρωπαϊκή. **Αν δεν υπήρχε η Ευρώπη, δεν θα υπήρχε το Galileo. Ας είμαστε υπερήφανοι γι' αυτό.**

Κύριε πρόεδρε,

Η γεωπολιτική κατάσταση στέλνει το μήνυμα ότι **έχει έρθει πράγματι η ώρα της ευρωπαϊκής κυριαρχίας.**

Η ώρα που η Ευρώπη θα ορίζει η ίδια την τύχη της. Η ώρα που η Ευρώπη θα αναπτύξει αυτό που ονόμασα «Weltpolitikfähigkeit» — δηλαδή την ικανότητά της να διαδραματίζει, ως Ένωση, ρόλο στην πορεία των διεθνών υποθέσεων. Η Ευρώπη πρέπει να καταστεί, ακόμη περισσότερο, κυρίαρχος παίχτης στη σκακιάρα των διεθνών σχέσεων.

Η ευρωπαϊκή κυριαρχία αναδύεται μέσα από την εθνική κυριαρχία των κρατών μελών μας. Δεν υποκαθιστά αυτό που ανήκει στα έθνη.

Η κοινή άσκηση της κυριαρχίας, όποτε είναι αναγκαία, κάνει καθένα από τα εθνικά κράτη μας πιο ισχυρό.

Αυτή η πεποίθηση ότι «ενωμένοι είμαστε ισχυρότεροι» αποτελεί την πεμπτουςία της συμμετοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ευρωπαϊκή κυριαρχία δεν θα στραφεί ποτέ εναντίον των άλλων.
Η Ευρώπη πρέπει να παραμείνει μια ήπιος ανοιχτή και ανεκτική.
Και θα παραμείνει.

Η Ευρώπη δεν θα γίνει ποτέ φρούριο, γυρίζοντας την πλάτη της στον κόσμο, και ιδίως στον κόσμο που υποφέρει. Η Ευρώπη δεν θα είναι ποτέ νησί. Η Ευρώπη πρέπει να παραμείνει και θα παραμείνει πολυμερής. Ο πλανήτης ανήκει σε όλους και όχι μόνο σε μερικούς.

Αυτό είναι και το διακύβευμα των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που θα διεξαχθούν τον Μάιο του 2019. Θα αξιοποιήσουμε τις 250 ημέρες που μεσολαβούν μέχρι τις ευρωπαϊκές εκλογές για να αποδείξουμε στους συμπολίτες μας ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν ενεργεί ενωμένη, είναι ικανή να επιτυγχάνει αποτελέσματα και ότι τηρεί τις δεσμεύσεις που ανέλαβε στην αρχή της παρούσας θητείας της.

Από τώρα και μέχρι τις ευρωπαϊκές εκλογές **πρέπει να αποδείξουμε ότι η Ευρώπη είναι ικανή να υπερβαίνει τις διαφορές μεταξύ Βορρά και Νότου, Ανατολής και Δύσης,**

αριστεράς και δεξιάς. Η Ευρώπη είναι υπερβολικά μικρή για να είναι διαιρεμένη, στα δύο ή στα τέσσερα.

Πρέπει να αποδείξουμε ότι μαζί μπορούμε να σπείρουμε τους σπόρους για μια πιο κυρίαρχη Ευρώπη.

ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΣΧΕΣΕΩΝ ΜΑΣ

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Οι Ευρωπαίοι πολίτες που θα προσέλθουν στις κάλπες τον Μάιο του 2019 δεν θα ενδιαφέρονται για το τι έχει προτείνει η Επιτροπή. Θα ενδιαφέρονται όμως πολύ για το αν οι κολοσσοί του διαδικτύου καταβάλλουν φόρους εκεί όπου πραγματοποιούν τα κέρδη τους. Οι ψηφοφόροι θέλουν, όπως και πολλοί από εσάς, να καταστεί η σχετική πρόταση της Επιτροπής σύντομα νόμος. Η επιθυμία αυτή είναι απολύτως δικαιολογημένη.

Οι Ευρωπαίοι πολίτες που θα προσέλθουν στις κάλπες τον Μάιο του 2019 δεν θα ενδιαφέρονται για τις καλές προθέσεις της Επιτροπής να εξαλείψει τα πλαστικά μίας χρήσης, ώστε να προστατευθούν οι θάλασσές μας. Αν θέλουμε να πείσουμε τους Ευρωπαίους για την προσφορά μας και την αξία του έργου μας, χρειαζόμαστε έναν ευρωπαϊκό νόμο που θα παγιώνει την απαγόρευση των πλαστικών — όπως το έχει προτείνει η Επιτροπή.

Όλοι μας δηλώνουμε —ως επί το πλείστον σε συμβατικές ομιλίες— ότι πρέπει να είμαστε πιο φιλόδοξοι στα μεγάλα ζητήματα και πιο συγκρατημένοι στα μικρά. Ωστόσο, οι Ευρωπαίοι δεν θα χαρούν αν εξακολουθήσουμε να τους υποχρεώνουμε, μέσω της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, να αλλάζουν την ώρα στα ρολόγια τους δύο φορές τον χρόνο. Η Επιτροπή προτείνει σήμερα την αλλαγή αυτής της κατάστασης. **Η αλλαγή της ώρας πρέπει να καταργηθεί. Τα κράτη μέλη —όπως επιβάλλει η αρχή της επικουρικότητας— θα πρέπει να αποφασίσουν τα ίδια αν οι πολίτες τους θα ζουν σε θερινή ή χειμερινή ώρα.** Προσδοκώ ότι το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα συμφωνήσουν με την αντίληψη αυτή και θα βρουν λύσεις συμβατές με την εσωτερική αγορά. **Ο χρόνος πιέζει.**

Για τον λόγο αυτό, καλώ τους πάντες να συνεργαστούν στενά κατά τους επόμενους μήνες, ώστε να καταφέρουμε να εκπληρώσουμε, πριν από τις ευρωπαϊκές εκλογές, τις υποσχέσεις που δώσαμε το 2014.

Κατά την έναρξη της θητείας μας, υποσχεθήκαμε συλλογικά να δημιουργήσουμε μια καινοτόμο ψηφιακή ενιαία αγορά, μια

βαθύτερη οικονομική και νομισματική ένωση, μια τραπεζική ένωση, μια ένωση κεφαλαιαγορών, μια δίκαιη ενιαία αγορά, μια ενεργειακή ένωση με μακρόπνοη πολιτική για το κλίμα, ένα ολοκληρωμένο θεματολόγιο για τη μετανάστευση, μια ένωση ασφάλειας, και δεσμευτήκαμε —τουλάχιστον οι περισσότεροι— να παύσουμε να παραμελούμε την κοινωνική διάσταση της Ευρώπης, αλλά να την προσαρμόσουμε στις μελλοντικές ανάγκες.

Η Επιτροπή έχει υποβάλει όλες τις προτάσεις και πρωτοβουλίες που είχαμε εξαγγείλει το 2014. Οι μισές από αυτές έχουν ήδη εγκριθεί από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το 20 % βρίσκεται σε καλό δρόμο, ενώ το 30 % βρίσκεται ακόμη υπό διαπραγμάτευση, σε ορισμένες περιπτώσεις δύσκολη.

Κυρίες και κύριοι,

Δεν μπορώ να δεχτώ την επίρριψη στην Επιτροπή της αποκλειστικής ευθύνης για όλες τις αποτυχίες. Βεβαίως, αποτυχίες είναι αυτονόητο ότι υπήρξαν. Οι προτάσεις μας είναι γνωστές. Χρειάζεται να εγκριθούν και να εφαρμοστούν. Θα εξακολουθήσω να αποκρούω κάθε προσπάθεια να γίνει η

Επιτροπή ο αποδιοπομπαίος τράγος. Αποδιοπομπαίοι τράγοι βρίσκονται σε όλα τα θεσμικά όργανα, με τους λιγότερους από αυτούς στην Επιτροπή και το Κοινοβούλιο.

Σε ένα ευρύ πεδίο ζητημάτων, απαιτείται πλέον ηγεσία. Αυτό ισχύει σίγουρα για την ολοκλήρωση της **Ένωσης Ασφαλείας** μας. Οι Ευρωπαίοι προσδοκούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση να τους προστατεύει. **Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή προτείνει σήμερα νέους κανόνες που προβλέπουν την απομάκρυνση της τρομοκρατικής προπαγάνδας από το διαδίκτυο εντός μίας ώρας** — η μία ώρα αποτελεί το κρίσιμο χρονικό διάστημα εντός του οποίου επέρχεται η μεγαλύτερη ζημιά. Επιπλέον, προτείνουμε την **επέκταση των αρμοδιοτήτων της νεοσύστατης Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στην καταπολέμηση των εγκλημάτων τρομοκρατίας**. Πρέπει να μπορούμε να καταδιώκουμε τους τρομοκράτες σε ολόκληρη την Ένωση και χωρίς να περιοριζόμαστε από σύνορα. Οι τρομοκράτες δεν γνωρίζουν σύνορα. **Δεν πρέπει να τους βοηθούμε με την έλλειψη συνεργασίας μας.**

Για τον λόγο αυτό, προτείνουμε επίσης σήμερα **νέα μέτρα που θα μας επιτρέψουν να καταπολεμούμε τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες αποτελεσματικά και σε διασυνοριακό επίπεδο.**

Εξίσου αποφασιστικά, εξάλλου, πρέπει να κινηθούμε για να προστατεύσουμε τη διεξαγωγή ελεύθερων και αδιάβλητων εκλογών στην Ευρώπη. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή προτείνει επίσης **νέους κανόνες για την προστασία των δημοκρατικών διαδικασιών μας έναντι των προσπαθειών τρίτων χωρών ή ιδιωτικών συμφερόντων να τις χειραγωγήσουν.**

Ιδιαίτερα έντονη ανάγκη ηγεσίας και πνεύματος συμβιβασμού υπάρχει βεβαίως και στο **ζήτημα της μετανάστευσης**. Στον τομέα αυτόν έχουμε σημειώσει μεγαλύτερη πρόοδο απ' ό,τι συχνά προβάλλεται. Πέντε από τις επτά προτάσεις της Επιτροπής για την αναδιαμόρφωση ενός κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου έχουν ήδη εγκριθεί. Οι προσπάθειές μας για μείωση των προσφυγικών ροών στέφθηκαν με επιτυχία: ο αριθμός των προσφύγων μειώθηκε κατά 97 % στην Ανατολική Μεσόγειο και κατά

80 % στην Κεντρική Μεσόγειο. Επιχειρήσεις της ΕΕ έχουν συμβάλει στη διάσωση άνω των 690 000 ανθρώπων στη θάλασσα από το 2015.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν έχουν επιτύχει ακόμη τη σωστή ισορροπία μεταξύ της ευθύνης που πρέπει να αναλάβει η κάθε χώρα στο έδαφός της και της απαραίτητης αλληλεγγύης που πρέπει να δείξουν, αν επιθυμούν τη διατήρηση του χώρου Σένγκεν χωρίς εσωτερικά σύνορα. **Προσωπικά, ήμουν και παραμένω κατά των εσωτερικών συνόρων. Τα εσωτερικά σύνορα, εκεί όπου έχουν εκ νέου ανεγερθεί, πρέπει να καταργηθούν. Τυχόν διατήρησή τους θα αποτελούσε απαράδεκτο βήμα οπισθοδρόμησης για την Ευρώπη του σήμερα και του αύριο.**

Η Επιτροπή καθώς και σειρά προεδριών του Συμβουλίου έχουν υποβάλει πολυάριθμες συμβιβαστικές προτάσεις. **Καλώ την αυστριακή προεδρία του Συμβουλίου να αναλάβει άμεσα αποφασιστική δράση προς την κατεύθυνση της επεξεργασίας μιας ισορροπημένης και ικανής να αντεπεξέλθει στις μελλοντικές προκλήσεις μεταρρύθμισης του ενωσιακού**

πλασίου για τη μετανάστευση. Δεν μπορούμε να εξακολουθήσουμε να διαπληκτιζόμαστε και να αναζητούμε κατά περίπτωση λύσεις κάθε φορά που καταφτάνει ένα νέο πλοίο. Οι κατά περίπτωση λύσεις δεν αρκούν. **Χρειαζόμαστε διαρκή αλληλεγγύη — για το παρόν και για το μέλλον.**

Ένας από τους λόγους για τους οποίους χρειαζόμαστε περισσότερη αλληλεγγύη είναι ότι χρειαζόμαστε περισσότερη αποτελεσματικότητα. Αυτό ισχύει και για την **ενίσχυση του ευρωπαϊκού μηχανισμού πολιτικής προστασίας**. Όταν ένα κράτος φλέγεται, όλη η Ευρώπη φλέγεται. Στις εντυπωσιακές εικόνες του φετινού καλοκαιριού ανήκουν όχι μόνο οι εικόνες των τεράστιων πυρκαγιών, αλλά και οι εικόνες των Σουηδών πολιτών που υποδέχονταν τους Πολωνούς πυροσβέστες οι οποίοι είχαν σπεύσει να τους βοηθήσουν — η Ευρώπη στα καλύτερά της.

Επιστρέφοντας στο ζήτημα της μετανάστευσης: **Υποβάλλουμε σήμερα πρόταση για την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής**. Τα εξωτερικά σύνορά μας πρέπει να προστατευθούν αποτελεσματικότερα. Για τον λόγο αυτό,

προτείνουμε την αύξηση, με ορίζοντα το 2020, του αριθμού των Ευρωπαϊών συνοριοφυλάκων που χρηματοδοτούνται από τον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό στους 10 000 συνοριοφύλακες.

Επίσης, υποβάλλουμε πρόταση για την περαιτέρω ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για το Άσυλο. Τα κράτη μέλη χρειάζονται περισσότερη ευρωπαϊκή στήριξη για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου — η οποία, σημειωτέον, πρέπει να συνάδει με τη σύμβαση της Γενεύης.

Επιπλέον, υποβάλλουμε και πρόταση για την επιτάχυνση της επιστροφής των παράτυπων μεταναστών. Η Επιτροπή δεσμεύεται να σταθεί στο πλευρό των κρατών μελών κατά την εκτέλεση του έργου αυτού.

Θα ήθελα να επαναλάβω ότι θεωρώ αναγκαία τη **διάνοιξη νόμιμων οδών μετανάστευσης προς την Ευρωπαϊκή Ένωση** και να καλέσω τα κράτη μέλη να ανταποκριθούν στην ανάγκη αυτή.

Χρειαζόμαστε ειδικευμένους μετανάστες. Και για το ζήτημα αυτό έχουν υποβληθεί από καιρό συγκεκριμένες προτάσεις της Επιτροπής. Πρέπει να υλοποιηθούν.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να σας μιλήσω για το μέλλον και, ως εκ τούτου, για την αδελφή μας ήπειρο, την **Αφρική**.

Έως το 2050, ο πληθυσμός της Αφρικής θα ανέρχεται σε 2,5 δισεκατομμύρια ανθρώπους. Ένας στους τέσσερις ανθρώπους στη Γη θα είναι από την Αφρική.

Πρέπει να επενδύσουμε περισσότερο στη σχέση μας μ' αυτήν τη σπουδαία και ευγενή ήπειρο και τους λαούς της. Πρέπει να πάψουμε να βλέπουμε τη σχέση Ευρώπης και Αφρικής μόνο με τα μάτια του χορηγού αναπτυξιακής βοήθειας. Μια τέτοια προσέγγιση θα ήταν ανεπαρκής. Υποτιμητική, ίσως.

Η Αφρική δεν χρειάζεται φιλανθρωπία, χρειάζεται μια ισορροπημένη, πραγματική εταιρική σχέση. Κι εμείς, οι Ευρωπαίοι, χρειαζόμαστε εξίσου αυτήν την εταιρική σχέση.

Κατά την προετοιμασία της ομιλίας μου, μίλησα με τους φίλους μου στην Αφρική, και ιδίως με τον κ. Πολ Καγκάμε, πρόεδρο της

Αφρικανικής Ένωσης. Συμφωνήσαμε ότι **στο μέλλον, οι δεσμεύσεις μας θα είναι αμοιβαίες. Θέλουμε να οικοδομήσουμε μια νέα εταιρική σχέση με την Αφρική.**

Η Επιτροπή προτείνει σήμερα **μια νέα συμμαχία μεταξύ Αφρικής και Ευρώπης, μια συμμαχία για βιώσιμες επενδύσεις και θέσεις εργασίας.** Η συμμαχία αυτή —όπως την οραματιζόμαστε— θα επιτρέψει τη δημιουργία έως και 10 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας στην Αφρική την επόμενη πενταετία.

Θέλουμε να δημιουργήσουμε ένα πλαίσιο που θα φέρει στην Αφρική περισσότερες ιδιωτικές επενδύσεις.

Στην πραγματικότητα, δεν ξεκινάμε εκ του μηδενός: στο πλαίσιο του εξωτερικού επενδυτικού σχεδίου μας, που άρχισε να υλοποιείται πριν από δύο χρόνια, θα κινητοποιηθούν επενδύσεις πάνω από 44 δισ. ευρώ τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα στην Αφρική. Τα έργα που έχουν προγραμματιστεί και βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη θα κινητοποιήσουν 24 δισ. ευρώ.

Θα εστιάσουμε τις επενδύσεις μας στους τομείς στους οποίους θα κάνουν πραγματικά τη διαφορά. Έως το 2020, η ΕΕ θα έχει στηρίξει

35 000 Αφρικανούς σπουδαστές και ερευνητές χάρη στο πρόγραμμα Erasmus. Έως το 2027 ο αριθμός αυτός αναμένεται να ανέλθει σε 105 000.

Το εμπόριο μεταξύ Αφρικής και Ευρώπης είναι επίσης πολύ σημαντικό. Το 36 % των εμπορικών συναλλαγών της Αφρικής διεξάγονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι μεταξύ μας εμπορικές συναλλαγές δεν αρκούν. Είμαι πεπεισμένος ότι πρέπει να μετεξελίξουμε τις πολυάριθμες εμπορικές συμφωνίες μεταξύ της Αφρικής και της Ευρωπαϊκής Ένωσης **σε μια διηπειρωτική συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών, μια οικονομική εταιρική σχέση μεταξύ ίσων εταίρων.**

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι,

Ακόμα ένα ζήτημα στο οποίο πιστεύω ότι είναι επιτακτική η ανάγκη για ηγεσία στην Ένωση είναι το **Brexit**. Δεν θα επεκταθώ στις

λεπτομέρειες των διαπραγματεύσεων, τις οποίες χειρίζεται εξαιρετικά ο φίλος μου Μισέλ Μπαρνιέ. Εργάζεται με βάση την ομόφωνη θέση που έχει εγκριθεί επανειλημμένα από τα 27 κράτη μέλη. Ωστόσο, επιτρέψτε μου να υπενθυμίσω τρεις αρχές που θα πρέπει να διέπουν τις εργασίες μας για το Brexit κατά τους προσεχείς μήνες.

Καταρχάς, σεβόμαστε την απόφαση της Βρετανίας να αποχωρήσει από την Ένωσή μας, παρόλο που εξακολουθεί να μας λυπεί εξαιρετικά. Όμως, ζητούμε επίσης από τη βρετανική κυβέρνηση να κατανοήσει ότι μια χώρα που εγκαταλείπει την Ένωση δεν μπορεί να έχει την ίδια προνομιακή θέση με ένα κράτος μέλος. Μια χώρα που εγκαταλείπει την Ένωση παύει, φυσικά, να συμμετέχει στην ενιαία αγορά μας και, ασφαλώς, δεν μπορεί να συμμετέχει μόνο σε όσα τμήματα της αγοράς αυτή επιθυμεί.

Δεύτερον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το παρόν Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και όλα τα υπόλοιπα 26 κράτη μέλη θα εξακολουθήσουν να δείχνουν συμπαράσταση και αλληλεγγύη στην Ιρλανδία όσον αφορά τα ιρλανδικά σύνορα. Γι' αυτόν τον

λόγο, επιθυμούμε την εξεύρεση μιας δημιουργικής λύσης που θα αποτρέψει τη δημιουργία δυσπροσπέλαστων συνόρων στη Βόρεια Ιρλανδία. Θα εκφράσουμε όμως απερίστροφα την άποψή μας, αν η βρετανική κυβέρνηση δεν αναλάβει τις ευθύνες που της αναλογούν στο πλαίσιο της συμφωνίας της Μεγάλης Παρασκευής. **Ο κίνδυνος να καταστούν τα σύνορα πιο ορατά στη Βόρεια Ιρλανδία δεν δημιουργείται εξαιτίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά εξαιτίας του Brexit.**

Τρίτον, μετά τις 29 Μαρτίου 2019, **το Ηνωμένο Βασίλειο δεν πρόκειται να γίνει ποτέ για εμάς απλώς μια τρίτη χώρα.** Το Ηνωμένο Βασίλειο θα είναι πάντοτε πολύ κοντινός γείτονας και στενός εταίρος, τόσο στο πολιτικό και οικονομικό επίπεδο όσο και από την άποψη της ασφάλειας.

Τους τελευταίους μήνες, κάθε φορά που χρειαστήκαμε ενότητα στην Ένωση, η Βρετανία στάθηκε δίπλα μας, ωθούμενη από τις ίδιες αξίες και αρχές με όλους τους υπόλοιπους Ευρωπαίους. Γι' αυτό ο χαιρετίζω την πρόταση της πρωθυπουργού κ. Μέι για την ανάπτυξη μιας φιλόδοξης νέας εταιρικής σχέσης για το μέλλον μετά το Brexit.

Συμφωνούμε με τη δήλωση που έγινε στο Τσέκερς, ότι η αφετηρία γι' αυτήν την εταιρική σχέση θα πρέπει να είναι μια ζώνη ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με βάση αυτές τις τρεις αρχές, οι διαπραγματευτές της Επιτροπής είναι έτοιμοι να εργαστούν νυχθημερόν έως ότου επιτευχθεί συμφωνία. Οφείλουμε στους πολίτες και στις επιχειρήσεις μας να διασφαλίσουμε ότι η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου θα είναι ομαλή και ότι θα υπάρχει σταθερότητα και έπειτα απ' αυτήν. Σας διαβεβαιώνω πως η Επιτροπή δεν θα σταθεί εμπόδιο σ' αυτό.

ΜΙΑ ΠΕΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Έως τις ευρωπαϊκές εκλογές και τη σύνοδο κορυφής στο **Σιμπίου** της Ρουμανίας στις 9 Μαΐου 2019 πρέπει να γίνουν ακόμη πολλά.

Στο Σιμπίου θα πρέπει να πείσουμε τους πολίτες μας ότι, στα ουσιαστικά ζητήματα, μοιραζόμαστε το ίδιο όραμα για τον στόχο της

Ένωσής μας. Οι λαοί της Ευρώπης δεν εκτιμούν την αβεβαιότητα και τους συγκεκριμένους στόχους. Επιθυμούν σαφείς κατευθύνσεις, απεχθάνονται το περίπου και τα ημίμετρα.

Αυτό είναι το διακύβευμα της ευρωπαϊκής ατζέντας στην πορεία προς τη σύνοδο κορυφής στο Σιμπίου — η οποία θα πραγματοποιηθεί έξι εβδομάδες μετά το Brexit και μόλις δύο εβδομάδες πριν από τις ευρωπαϊκές εκλογές.

Έως τη σύνοδο κορυφής στο Σιμπίου, **πρέπει να κυρώσουμε τη συμφωνία εταιρικής σχέσης Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ιαπωνίας**, για λόγους τόσο οικονομικούς όσο και γεωπολιτικούς.

Έως τη σύνοδο κορυφής στο Σιμπίου, καθήκον μας είναι να διαπραγματευτούμε μια συμφωνία επί της αρχής σχετικά με τον **προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης** μετά το 2020.

Αν θέλουμε —και πρέπει να θέλουμε— να δώσουμε στους νέους Ευρωπαίους την ευκαιρία να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις ευκαιρίες που προσφέρει ένα πρόγραμμα Erasmus που αξίζει μεγαλύτερη χρηματοδότηση, θα πρέπει να αποφασίσουμε σχετικά

μ' αυτό το κονδύλι —όπως και για άλλα— πριν από τις ευρωπαϊκές εκλογές.

Αν θέλουμε να δώσουμε περισσότερες ευκαιρίες στους ερευνητές μας και στις νεοφυείς επιχειρήσεις μας για να αποτρέψουμε τη δραστική μείωση του αριθμού των ερευνητικών θέσεων λόγω έλλειψης κονδυλίων, θα πρέπει να το αποφασίσουμε πριν από τις ευρωπαϊκές εκλογές.

Αν θέλουμε να αυξήσουμε, χωρίς να στρατιωτικοποιηθούμε, τις αμυντικές δαπάνες μας στο εικοσαπλάσιο, θα πρέπει να το αποφασίσουμε σύντομα.

Αν θέλουμε να αυξήσουμε τις επενδύσεις στην Αφρική κατά 23 %, θα πρέπει να αποφασίσουμε σύντομα.

Μέχρι την ερχόμενη χρονιά θα πρέπει επίσης να αναπτύξουμε περαιτέρω τον **διεθνή ρόλο του ευρώ**. Μετά από μόλις είκοσι χρόνια ύπαρξης και σε πείσμα των καταστροφολόγων που μας συνόδευσαν στην πορεία αυτή, το ευρώ έχει ήδη σημειώσει μεγάλη πρόοδο.

Είναι πλέον το δεύτερο πιο συχνά χρησιμοποιούμενο νόμισμα στον κόσμο. 60 χώρες έχουν συνδέσει το δικό τους νόμισμα, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, με το ευρώ. **Πρέπει όμως να κάνουμε περισσότερα, ώστε το ενιαίο νόμισμά μας να διαδραματίσει πλήρως τον ρόλο του στη διεθνή σκηνή.**

Πρόσφατα γεγονότα ανέδειξαν την ανάγκη εμβάθυνσης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και δημιουργίας συγκροτημένων κεφαλαιαγορών υψηλής ρευστότητας. Πολυάριθμες προτάσεις της Επιτροπής στον τομέα αυτόν περιμένουν πλέον την έγκριση αυτού του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Ωστόσο, μπορούμε και πρέπει να προχωρήσουμε ακόμα παραπέρα. Δεν είναι φυσιολογικό να καταβάλλουμε το 80 % του αντιτίμου των εισαγωγών ενέργειας –που φθάνουν τα 300 δισ. ευρώ ετησίως– σε δολάρια ΗΠΑ, όταν μόνο το 2 % των εισαγωγών αυτών προέρχεται από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Ούτε είναι φυσιολογικό να πληρώνουν οι ευρωπαϊκές εταιρείες δολάρια αντί για ευρώ για να αγοράσουν ευρωπαϊκά αεροπλάνα.

Γι' αυτόν τον λόγο, πριν από το τέλος του έτους η Επιτροπή θα παρουσιάσει πρωτοβουλίες για την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του ευρώ. **Το ευρώ πρέπει να γίνει το ενεργό εργαλείο της νέας ευρωπαϊκής κυριαρχίας.** Και για να γίνει αυτό, το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνουμε είναι να τακτοποιήσουμε τα του οίκου μας, ενισχύοντας την Οικονομική και Νομισματική μας Ένωση, όπως έχουμε ήδη αρχίσει να κάνουμε. Χωρίς μια στενή Οικονομική και Νομισματική Ένωση, δεν θα έχουμε ισχυρά επιχειρήματα για να ενισχύσουμε τον διεθνή ρόλο του ευρώ. Πρέπει να ολοκληρώσουμε την Οικονομική και Νομισματική Ένωση προκειμένου να ενισχυθεί η Ευρώπη και το ευρώ.

Εξάλλου, μέχρι τη σύνοδο του Σιμπίου θα ήθελα να έχουμε επιτύχει απτή πρόοδο στην ενίσχυση της εξωτερικής μας πολιτικής. Πρέπει να βελτιώσουμε **την ικανότητά μας να εκφραζόμαστε με μία μόνο φωνή σε θέματα εξωτερικής πολιτικής.** Δεν είναι φυσιολογικό να σιωπά η Ευρώπη στο Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, στη Γενεύη, αντί να καταδικάζει σε όλους τους τόνους τις παραβιάσεις ανθρωπίνων

δικαιωμάτων στην Κίνα. Κι αυτό επειδή ένα μόνο κράτος μέλος είχε τη δυνατότητα να εμποδίσει τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης στο θέμα αυτό. Δεν είναι φυσιολογικό να κρατείται όμηρος η Ευρώπη προκειμένου να ανανεώσει το εμπάργκο όπλων κατά της Λευκορωσίας ή να επιβάλει κυρώσεις στη Βενεζουέλα, λόγω έλλειψης ομοφωνίας.

Γι' αυτόν τον λόγο, η Επιτροπή σας προτείνει σήμερα και πάλι τη μετάβαση στην ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία για συγκεκριμένους τομείς των εξωτερικών μας σχέσεων. Θα επαναλάβω το μήνυμά μου της προηγούμενης χρονιάς, για τη μετάβαση σε ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία σε συγκεκριμένους τομείς. Όχι σε όλους, παρά μόνο σε συγκεκριμένους τομείς: τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις μη στρατιωτικές αποστολές και άλλους.

Η ισχύουσα συνθήκη επιτρέπει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να πάρει μια τέτοια απόφαση και **θεωρώ ότι ήρθε ο καιρός να «ενεργοποιήσουμε» τη ρήτρα γέφυρας της Συνθήκης της Λισαβόνας που ανοίγει τον δρόμο προς τη λήψη αποφάσεων**

με ειδική πλειοψηφία – ένα πολύτιμο αλλά αναξιοποίητο εργαλείο που μας προσφέρει η Συνθήκη.

Πιστεύω επίσης ότι, για ορισμένα θέματα σχετικά με τη φορολογία, θα πρέπει να μπορούμε να αποφασίζουμε επίσης με ειδική πλειοψηφία.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα εδώ να παρατηρήσω ότι ο τρόπος με τον οποίο συζητάμε όταν διαφωνούμε με προβληματίζει ολοένα και περισσότερο. Οι διάλογοι σε επιθετικό ύφος μεταξύ κυβερνήσεων και θεσμικών οργάνων γίνονται όλο και πιο συχνοί. **Όμως οι επιθετικές και συχνά προσβλητικές φράσεις δεν βοηθούν την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση να προχωρήσει.**

Αυτό δεν αφορά μόνο το απαράδεκτο ύφος που χρησιμοποιούν οι πολιτικές δυνάμεις, όταν συζητούν μεταξύ τους. Αφορά και τον τρόπο με τον οποίο κάποιοι αντιμετωπίζουν τα μέσα ενημέρωσης και τους δημοσιογράφους, επιδιώκοντας να σταματήσουν κάθε διάλογο. Η Ευρώπη πρέπει να παραμείνει ένας τόπος όπου η ελευθερία του Τύπου είναι αδιαμφισβήτητη. Πάρα πολλοί

δημοσιογράφοι γίνονται θύματα εκφοβισμού, επιθέσεων, ακόμα και δολοφονίας. **Πρέπει οπωσδήποτε να προστατέψουμε τους δημοσιογράφους μας, που αποτελούν κι αυτοί σημαντικούς παράγοντες της δημοκρατίας μας.**

Σε όλα τα θέματα, θα πρέπει να ξαναβρούμε τις αξίες του συμβιβασμού. Η αναζήτηση συμβιβασμών δεν σημαίνει βέβαια ότι πρέπει να θυσιάσουμε τις πεποιθήσεις μας, ούτε τον ελεύθερο διάλογο που σέβεται τις απόψεις των άλλων, ούτε τις αξίες μας.

Η Επιτροπή αντιτίθεται σε κάθε προσπάθεια υπονόμευσης του κράτους δικαίου. Συνεχίζουμε να ανησυχούμε για την πορεία του διαλόγου σε ορισμένα από τα κράτη μέλη μας. **Το άρθρο 7 πρέπει να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου υπάρχει κίνδυνος για το κράτος δικαίου.**

Το έργο του πρώτου αντιπροέδρου κ. Τίμερμανς για την προστασία του κράτους δικαίου είναι αξιοσημείωτο, αλλά πολύ συχνά μοναχικό. Ολόκληρη η Επιτροπή, όπως και εγώ προσωπικά, τον στηρίζουμε σταθερά.

Υπάρχει όμως ένα σημείο στο οποίο δεν επιτρέπεται καμία υποχώρηση: οι αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να γίνονται σεβαστές και να εκτελούνται. Αυτό έχει ουσιώδη σημασία. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια κοινότητα δικαίου. **Ο σεβασμός στο κράτος δικαίου και ο σεβασμός στις δικαστικές αποφάσεις δεν αποτελούν επιλογή αλλά υποχρέωση.**

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κύριε Πρόεδρε,

κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Στην εισαγωγή αυτής της ομιλίας, που δεν είναι η τελευταία μου αλλά είναι η τελευταία ομιλία μου για την κατάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σας μίλησα για την Ιστορία – για τη μικρή ιστορία που αφορά τη θητεία αυτής της Επιτροπής και για τη μεγάλη ευρωπαϊκή Ιστορία.

Είμαστε όλοι μας υπεύθυνοι για την Ευρώπη του σήμερα. Και θα είμαστε όλοι μας υπεύθυνοι για την Ευρώπη του αύριο.

Έτσι γράφεται η Ιστορία: τα Κοινοβούλια και οι Επιτροπές αλλάζουν, η Ευρώπη παραμένει. Για να γίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση αυτό που πρέπει να γίνει, οφείλουμε να αντλήσουμε ορισμένα σημαντικά διδάγματα.

Θα ήθελα η Ευρώπη να κατεβεί από τις κερκίδες του παγκόσμιου σταδίου. Η Ευρώπη δεν πρέπει να είναι απλώς θεατής, σχολιαστής

των διεθνών γεγονότων. Οφείλει να είναι ένας εποικοδομητικός παράγοντας, διαμορφωτής, αρχιτέκτονας του αυριανού κόσμου.

Η Ευρώπη έχει μεγάλη ζήτηση σε όλον τον κόσμο. Για να ανταποκριθεί σε αυτή την πιεστική ζήτηση, η Ευρώπη θα πρέπει να εκφράζεται με μία φωνή στη διεθνή σκηνή. Στη χορωδία των εθνών, η φωνή της Ευρώπης πρέπει να ξεχωρίζει, να γίνεται αντιληπτή και κατανοητή, ώστε να ακούγεται και να υπολογίζεται. Η κ. Φεντερίκα Μογκερίνι έχει προωθήσει τη διπλωματική συνοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως δεν πρέπει να βυθιστούμε ξανά στις ανακολουθίες των παράλληλων και ανταγωνιστικών εθνικών διπλωματιών. Η ευρωπαϊκή διπλωματία πρέπει να είναι μία και μόνη. Η πολυμερής αλληλεγγύη μας πρέπει να είναι πλήρης.

Θα επιθυμούσα εφεξής να ενταθούν οι προσπάθειες για την προσέγγιση ανατολικής και δυτικής Ευρώπης. Ας θέσουμε τέρμα σ' αυτό το θλιβερό θέαμα της ενδοευρωπαϊκής διαίρεσης. Η ήπειρός μας, αλλά και εκείνοι που έδωσαν τέλος στον ψυχρό πόλεμο, αξίζουν περισσότερα.

Θα επιθυμούσα η Ευρωπαϊκή Ένωση να φροντίσει εφεξής περισσότερο την κοινωνική της διάσταση. Όσοι αγνοούν τις δικαιολογημένες προσδοκίες των εργαζομένων και των μικρών επιχειρήσεων θέτουν σε μεγάλο κίνδυνο τη συνοχή των κοινωνιών μας. Ας μετατρέψουμε τις προθέσεις της συνόδου του Γκέτεμποργκ σε κανόνες δικαίου.

Θα επιθυμούσα οι εκλογές του ερχόμενου έτους να αποτελέσουν μεγάλη στιγμή για την ευρωπαϊκή δημοκρατία. Θα ήθελα να ανανεωθεί η εμπειρία των *Spitzenkandidaten*, αυτού του μικρού βήματος προόδου της ευρωπαϊκής δημοκρατίας. Για μένα, η εμπειρία αυτή θα είναι ακόμα πιο αξιόλογη την ημέρα που θα έχουμε πραγματικά υπερεθνικά ψηφοδέλτια. **Θα επιθυμούσα να υπάρχουν τέτοια υπερεθνικά ψηφοδέλτια το αργότερο μέχρι τις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές του 2024.**

Πάνω απ' όλα, θα ήθελα να πούμε όχι στον νοσηρό εθνικισμό και να πούμε ναι στον συνειδητοποιημένο πατριωτισμό. Ας θυμόμαστε ότι ο πατριωτισμός του 21ου αιώνα έχει διπλή διάσταση: μια εθνική και μια ευρωπαϊκή, χωρίς η μία να αποκλείει την άλλη.

Ο Γάλλος φιλόσοφος Μπλεζ Πασκάλ είχε πει «αγαπώ τα πράγματα που πάνε μαζί». **Για να παραμείνουν όρθιες στα δυο τους πόδια, οι χώρες και η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να βαδίσουν μαζί.** Όποιος αγαπά την Ευρώπη πρέπει να αγαπά τις χώρες που την αποτελούν και όποιος αγαπά τη χώρα του πρέπει να αγαπά την Ευρώπη. Ο πατριωτισμός είναι αρετή, ο τυφλός εθνικισμός είναι καταπιεστικό ψέμα και ύπουλο δηλητήριο.

Με μια λέξη: ας μείνουμε πιστοί σ' αυτό που είμαστε.

Ας φυτέψουμε σήμερα δέντρα, κάτω από τη σκιά των οποίων θα μεγαλώνουν και θα αναπνέουν με ειρήνη τα δισέγγονά μας, απ' όπου κι αν προέρχονται – από την Ανατολή ή από τη Δύση, από τον Βορρά ή από τον Νότο.

Πριν από μερικά χρόνια, και μάλιστα στην ίδια αυτή αίθουσα, σας είχα πει ότι η Ευρώπη ήταν η σπουδαιότερη υπόθεση της ζωής μου. Ναι, αγαπώ και θα συνεχίσω να αγαπώ την Ευρώπη.